

ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши
№ 151 (11.900)

Жума, 30 июнь, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

МАШИНА ТЕРИМИГА ҲОЗИРДАН ТАЙЁРЛАНАЙЛИК

МАШИНА — деҳқоннинг дўсти. Қадридонимиз Никита Сергеевич Хрущёвнинг бу доно сўзлари деҳқонларимиз қалбидан чуқур жой олди. Асрлар буйи омон бўйинтурук, кетмон билан деҳқончилик қилиб, чор-очор кун кечирган ва гектардан атиги тўрт-беш пудгина ҳосил етиштирган деҳқон Улуз Оқтобъё социалистик революцияси, Совет тугъуши тугъилиши ана шу оғир ва машаққатли ҳаётдан абадий халос бўлди.

Далаларимизга боқинг! Кичкина тапоблар ўрнида поёнсиз, равои гектарлар ҳосил бўлган. Қанчадан-қанча машиналар гуруллаб ишлаб турибди. Ҳатто тракторлар ана энгиллигини билмаган оддий ўзбек деҳқони, унинг қизи ёки ўғли энгилликда ана шу кураётган машиналарнинг моҳирлиги билан бошқарилади. Энгилликда эр ҳай-дашдан тортиб ҳосилни йиғиб-териб олишга буюн ишлар машина-бракми билан, бакаримокда. Пахта теримидек энг машаққатли ва оғир ишнинг машиналаштирилганлиги деҳқончиликда катта революция бўлди.

Ҳозир пахта далаларида қизғин иш пайти. Мўл ҳосил учун курашнинг ҳал қилувчи давлари: Пахтакор ҳам, механизатор ҳам — ҳамма далада. Ана шу масъулиятли кўнларда ҳам машина деҳқонга энг яқин ёрдамчи ва ҳамроҳ, унинг оғирини енгиб қўймоқда. Моҳир тракторчилар янши киз-дарларда кезиб, шонаси гўлгў, гули қўсқака айланган, бўла-жак «оқ олтин» қирмонларидан нишонна берувчи гўзаларни меҳр билан парварши қилмоқдалар, ҳосилга ҳосил қўймоқдалар.

Илгир ҳўжалиқлар, ўз ишнинг ҳақини устаслари бўлган механизаторларимиз тажрибаси шуни иқ-қол қўрсатдики, машиналардан кенг ва тўғри фойдаланишга жой-ларда қишлоқ ҳўжалиқ энгиллари-дан мўл ҳосил етиштирилмоқда, кам меҳнат сарф қилиб, кўп ҳосил олинмоқда. Меҳнатдор тан-нархи қаймаймоқда. Пешадам ҳў-қоқ ва совхозлар ўтган йили енгиштирилган пахта ҳўсинини анчагини машиналар билан териб олдилар. Африя бригадалар ҳўсинини асосий қисминини маши-нада тердилар. Пахтакор райони-даги «Коммунизм», Пои райони-даги Ленин номли колхозлар, «Ма-лик» ва «Совой» совхозлари таж-рибаси ҳаммага намунадир. Бу илгир ҳўжалиқлар пахтачиликни комплекс механизациялашга ало-ҳида эътибор бермоқдалар. Улар қисқа вақт ичиде ҳўсилдорликни бирмунча оширдилар ва пахта етиштиришга сарфланадиган ме-ҳнат ҳамда маблағни қайтартир-дилар. Машҳур механизаторларимиз Турсунов Охунва, Мелиқўзи Умр-зонов, Валентин Тюпко эса ўз участкаларидаги ҳўсиннинг деярли ҳаммасини машиналарда тердилар.

Етти йилликда пахтачиликни ривожлантириш соҳасида респу-бликамиз олдида гўят катта ва масъулиятли вазифалар турбди. Бу вазифаларни деҳқончилик иш-ларини тўла комплекс механиз-ациялаш йўли билангина амалга ошириш мумкин. Шунга қарамай мавжуд механизмлардан етарли фойдаланилмаётган. Пахтачиликни комплекс механизациялашнинг асосий зеноси бўлган пахтани машиналарда теришга тайёргар-лик ишлари ҳозирча талабга жав-об бермайди. Кўпчилик колхоз ва совхозлар машина теримига тайё-ргарлигини ҳали ҳам пайсалга солиб келмоқдалар.

Область ва район партия коми-тетлари, область ва район икромия комитетлари, республика Қишлоқ ҳўжалиқ министрлиги, «Ўзбек хўзтехника» бирлашмаси ва унинг жойлардаги бўлинмалари, совхоз-лар Бош бошқармаси ва унинг обла-ддаги трестлари ҳўсинли маши-наларда териб олишга тайёргар-лик ишлари билан етарли шугул-ланишга тайёр. Пахтаси машинада терилган майдонларнинг ҳўзир-гача тўла ажратилмаганлиги мўла-қоқ кечариб бўлмайдиган бир ҳўл-дир.

Пахта териш ва кўрак юлши машиналари, кўрак чувиладиган ва гўзалар юзиданги машиналарни тайёрлаш ҳам қўнқаралик бермоқ-да. Самарқанд, Тошкент, Сур-хондаре областлари, Қорақалпоғ-истон АССР колхозлари ва сов-хозларида, шунингдек, кўпчилик районларда машиналарнинг ремонт қилиш ва теримга тайёрлаш ниҳо-д сўст бермоқда.

Пахта териш мўшиналари ва бошқа механизмлар учун кадрлар тайёрлашда жиддий камчиликлар-га йўл қўйилмоқда. Икки сменада

ишлаш учун биронта ҳам обла-дда механик-ҳайдовчилар ҳалигача та-йيارланмаган. Қишлоқ ҳўжалиқни ме-ханизациялаш йилим юрғулари ва техникумларида 12300 киши ўр-нинга 4750 механик-ҳайдовчиларни таълим олганлиги ва олаётганли-ги бу муҳим ишга етарли эътибор берилмаётганлигини қўрсатади.

Ўзбекистон ССР Халқ ҳўжалиқни исенгаши пахта териш техникаси ҳамда асбоб-ускуналарни ўз вақ-тида етказиб бермаётган. Экспер-иментал пахта териш машиналари тайёрлаш ниҳодиде кенгитрилмоқ-да. «Ташселимаш» заводиде эса пахта териш машиналарини тайёр-лашда технология тартиб қўпила-давишда бузилмоқда. Терим ма-шиналари учун жуда ҳам зарур бў-лган 96 хил запас қисмлар ҳали-гача етказиб берилмаган. Тай-ёрлов пунктлари ва пахта завод-ларида сўнгила-тозалаш цехлари ре-монтни ҳамда уларни мавсумга тайёрлаш ҳақдан таъқари кечик-тирилмоқда. Халқ ҳўжалиғи ке-на-таши пахтани қоп-қанорсиз ташиш билан боғлиқ бўлган ишларни ҳали ҳам тугаллаган эмас. «Ўз-селхўзтехника» эса бу мақсад учун мўлкалланган деталларни тайёрлашга киришмаган.

Машина теримига тайёргарлик соҳасида йўл қўйилган бу жиддий камчиликлар шунинг учун содир бўлмоқдаки, қўнгина партия, со-вет ва қишлоқ ҳўжалиқ органла-рининг раҳбарлари бу жуда му-ҳим ишга етарли эътибор берма-ётганлар, механизмларни йиғим-те-рим бошладиган кўнлардагина тайёрлашга киришмаган нотўғри практикага йўл қўйиб келмоқда-лар. Улар машина теримига йў-тўғри мўносбатда бўлаётган ки-шиларга нисбатан қўлоқ ва кон-серватизм қўрқинчиларига қар-ши ҳали ҳам қаттиқ зарба берма-ётганлар. Ўтган йили айрим колхоз ва совхозларда машинада пахта те-риш маълумотлари нотўғри ҳи-соби олинди, давлатни алдаш син-гари фактлар юз берди. Ошириб-Езиш сингари ярамас ҳўллар со-дир бўлди.

Республикамиз пахтакорлари бу йили ола-Ватанга 3 миллион 200 минг тонна пахта етказиб бериш, 600 минг тонна пахтани машина-да териш мажбуриятини олганлар.

Мўл ҳўсиннинг тақдирини ҳал ети-лаётган шу кўнларда ҳар бир кол-хоз ва совхоз машина теримига ҳўзирдан пухта тайёргарлик қў-риши керак.

Мамлакатимизнинг донгдор ме-ханизатори Турсунов Охунва пах-та теришга қўнқарлик қайрди ва ўз бригадасида бу йил барча ҳў-синли машинада териб олишга, унинг ўзи эса 300 тонна пахта те-ришга аҳд қилди. Унинг бу ватан-парварлик қайиғини барча меха-низаторлар томонидан кенг қўла-лаб-қувватланмоқда. Партия, со-вет, комсомол, қасаба союз ва қишлоқ ҳўжалиқ ташкилотлари партияимизнинг XXII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVI съезди шарафига бошланган умум-халқ социалистик мусобақасини янада қўнқайтиришлари, халқимиз-нинг ижодий активлигига, меҳани-заторлар, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг ватанпарварлик ҳа-ракатига бошчилик қилишлари, гўза парварлигини намунали уюш-тириб, пахта ҳўсинини машина-ларда йиғиб-териб олишга ўз вақ-тида ҳўзирлик қўришлари керак. Бунинг учун ҳамма ерда қаттиқ контроль ўратилиш, ҳўсинли маши-нада териладиган барча участка-ларини кўздан кечириш ва бу участкаларда ҳамма ишларни қис-қа вақт ичиде юксак агротехника талаблари асосида ўтказиш, пахта териш машиналарини учун кадрлар тайيارлаш тезда тугаллаш, ме-ханизаторлар ҳар бир район, колхоз ва совхознинг ўзида ремонт қи-лашши таъминлаш, барча техника ва машиналарни қисқа вақт ич-иде ремонтдан чиқариб қўйиш, тў-засининг баргини сўнги йўл билан тўзтиришга ҳўзирлик қўриш, пах-тани қоп-қанорсиз ташишга пухта-тайёргарлик керак.

Машина теримига ҳўзирдан пух-та тайёргарлик қўриш — барча партия, совет, комсомол, қасаба союз ва қишлоқ ҳўжалиқ органла-рининг, бугун жамоатчиликнинг муҳим ишидир. Шунга эришай-ликми? Бу йил 600 минг тонна пахтани машинада теримиз ва миллион тоннага яқин пахтани қоп-қанорсиз ташишимиз деб олган социалистик мажбуриятимизга шараф билан бажарайлик!

КОРЕЯ ХАЛҚ ДЕМОКРА- ТИК РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

МОСКВА, 29 июнь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети нинг тақлифига биноан Корея Меҳнат партияси Марказий Комитетининг раиси, Корея Халқ Демократия Республикаси Министрлар Каби-нетининг Раиси Ўртоқ Ким Ир Сен бошчилигидаги Корея Халқ Де-мократия Республикаси партия-ху-кумат делегацияси бугун Москва-га келди.

Корея Халқ Демократик Респуб-ликаси партия-хукумат делегация-сини кутиб олиш учун КПСС Мар-казий Комитетининг Биринчи се-кретари, СССР Министрлар Совети-нинг Раиси Ўртоқ Н. С. Хрущёв, Ф. Р. Козлов, А. Н. Косигин, А. И. Микоян, Е. А. Фурцева, П. Н. Пос-пелов, В. В. Грининг Ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раиси-нинг Ўринбосари В. Н. Новиков, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари ва бош-ча расмий кишилар, пойтахт ме-хнаткашларининг жуда кўп вакил-лари, СССРдаги дипломатик ва-килликларнинг бошлиқлари Внуко-во аэродромига келидилар.

Хўрматли меҳмон шарафига аз-родромда фахрий йорувул саф тор-тиб турди. Корея Халқ Демокра-тик Республикаси ва СССР давлат гимнлари икром этилди.

Аэродромда Н. С. Хрущёв ва Ким Ир Сен Ўртоқлар нутқ сўзла-дилар.

Андижондаги Ёкубов номли колхоз-нинг Мақсулхон Умарова бошлиқ бригадаси гўзалари тез ривожлан-моқда. Бригада аъзолари 78 гек-тар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган. Бригада гў-залари шу чўнларда техник гул-лашти. СУРАТДА: бригадир М. УМАРОВА, зенно бошлиғи Т. ҚАМ-БАРОВ Ўртоқлар пахта далалари-да.

С. Безносков фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ФАРҒОНА ПАХТА- КОРЛАРИ АНДИЖОН ДАЛАЛАРИДА

АНДИЖОН. («Ўзбек Ўзе-кистон» муҳбири). Қардош Қир-ғизистон ССР ва қўшни Фар-ғона областининг пахтакорлари ўз мусобақадорлари андижонлик-ларнинг гўза парварлигини қан-дай ўтказиб-қўйишлари тек-шириш учун бу ерга келидилар. Қирғизистонлик мусобақадор-ларга ўш область партия коми-тетининг секретари М. Исмои-лов, фарғоналик пахтакорлар бригадасига область икромия ко-митети раиси С. Камолов ўр-тоқлар бошчилик қилмоқда.

Қирғизистонликлар Ўзбек-стан районининг кўпчилик колхозла-рида гўза парварлигини ниҳоят даражада ёмон аҳволда эканли-гини қайд қилдилар. «Москва» колхозиде меҳнат интизоми бў-лаштириб юборилганлиги нати-жасида катта-катта майдонлар-ни ўт босиб кетган. Гўза ҳар хил ўс-моқда, қўнқилик бригадалар-да қўнқай сийрак. Шарофиддин Сайфиддинов раислик қилаёт-ган Оқуновбойев номли колхозда аҳвол айниқса таъинилди. Гўза-нинг авжи паст. Ўсимлик ри-вожланишдан 10-15 кун орқада қолган. Ҳашарот босган май-донлар кўп. Беғона ўтларни йў-қотиш тадбирлари қўрилмай-ёти-р. Умумий пахта майдони-нинг ярмидан кўпроғи қанқайиб

қўйилган. Собиржон Қўзиев бошлиқ бригадда гўзалар су-визликлдан сўлиб қолган. «Ком-мунизм» колхозиде тўнги сугори-ни ташкил етилмаган. Сув ис-лоф қилинмоқда.

Ўзбексан район партия коми-тетини колхозлараро ва бригада-лараро социалистик мусобақага мўлақот қўнқарсиз бошчили-қ қилмоқда.

Фарғоналик пахтакорларнинг ўзаро текшириш бригадаси Ле-нин ва Сталин районларида бў-либ, дала ишларида йўл қўйи-ладиган катта камчиликларни қўрсатдилар. Ленин районидаги «Сталинчи» колхоз тажриба-намунга ҳўжалиғи бўлса ҳам, бу ерда гўза парварлиши жуда ё-мон аҳволда. Колхозда ҳатто янана ҳам тугалланмаган. Ўт ва Ҳашарот босган майдонлар кўп. Кўпчилик бригадаларда сугори-ридан кейин ер қотириб қўй-илмоқда ва қўнқивация ўз вақтида ўтказилмаётган. Ҳудди шу колхоздалик аҳволни меҳ-монлар Энгельс номли ва Ле-нин номли колхозларда ҳам уч-ратдилар.

Фарғоналиклар Сталин рай-онида меҳнат интизоми жуда бў-лаштириб юборилганлигини, эр-қотилиш кўпчилиги дала иш-ларида қатнашмаётганлигини, техника тўла ишга солинмаган-

лигини, тракторчиларнинг иш унуми пастлигини, улар ўртаси-да социалистик мусобақа таш-кил етилмаганлигини, сув исроф қилинаётганлигини қаттиқ та-иқид қилдилар. Ленин номли колхозда гўза бостириб сугори-лмоқда, Ҳашарот қўнқайиб ке-тган. Оқуновбойев номли колхоз-да эса сугориш билан қўнқива-ция орасида кўп вақт ўтказилиб ер қотириб қўйилмоқда.

Қирғизистон ва Фарғона пах-такорлари Андижон области да-ла-ларида социалистик мусобақа шартлари қандай бажарилаёт-ганлиги текширишда давом эт-моқдалар.

Қирғизистон ва Ўзбекистон пах-такорлари ўртасидаги традицион социалистик мусобақа шартлари-нинг бажарилишини текшириш учун қардош Қирғизистон пах-такорларининг ўзаро текшириш бри-гадаси Андижон областига келди. Суратда: қирғизистонлик пахта-корлар Қўнқабод районидаги «Пра-да» тажриба-намунга ҳўжалиғи. Колхоз раиси Султон Қўнонов меҳ-монларга пахта етиштиришдаги тажрибаларини сўзлаб бермоқда. С. Безносков фотоси.

АҲД—1200 ЦЕНТЕР!

ГҲРЛАН. («Ўзбек Ўзе-кистон» махсус муҳбиридан). Рай-ондаги макжажхўркорлар ўр-тасида бошланган мусобақа ях-тин натижалар бермоқда. «Ком-муна» колхоз кўнқамда ҳар гектардан 800 центнердан қў-нопа, 40 центнердан дон етиш-тириш мажбуриятини олган эди. Колхознинг агроном Раҳ-матилла Ёшчонов бошлиқ бўл-ган участкасида 250 гектар ер-даги макжажхўркорнинг бўйи ик-ки ярим метрдан ошди.

Бу участка кол л е к т и в и КПСС XXII съезди шарафига ўз мажбуриятини қайта қўриб қичиб, ҳар гектар ердан 1200 центнердан қўнопа ва 60 цен-тердан макжажхўри дони етиш-тириш юзасидан қўнқимча мажбурият олди.

КАТТА БАЙРАМ АРАФАСИДА

Иван Гаврилович бригадаси 160 тонна юк қўтара оладиган кра-ни бир ҳафта ичиде монтаж қилибди, деган гап Олмалик мис бой-тиш фабрикаси қўрилишида тез тарқалди. Ҳа, Иван Гаврилович Ве-ряцкий бошлиқ монтажчилар бригадаси кичик бўлса ҳам аҳил кол-лектив. Бригада аъзолари бажариладиган ишни олдиндан маслаҳат-лашиб оладилар. Сўнгра, ҳар бир минут вақтдан ўринли фойдаланиб, тез ва сифатли иш бажарадилар. Шунинг учун ҳам бу коллективни фабрика қўрилишидаги «азрбдор бригада» дейишадиган бўлиб қолган.

Зарбдор бригада катта байрам арафасида. Улар кураётган О-малик мис бойишги фабрикаси саноат қорхоналари каттига кирди: фабрика қўриб бўлинди. Яқинда ишга тушади. Янги маъдан бойишги фабрикаси ишга тушган кўни барча қурувчилар сингари Н. Г. Ве-ряцкий бошлиқ монтажчилар ҳам катта меҳнат байрамини тантанав-ли равишда нишонлайдилар.

Х. ТУРАЕВ.

«Баҳор» халқ рақс ансамблини Ўзбекистон ССР «Баҳор» Давлат халқ рақс ансамблига айлантириш тўғрисида

Ўзбекистон Компартияси Мар-казий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбек Давлат филармонияси «Баҳор» халқ рақс ансамблининг Ўзбек халқ рақс ансамблини тўғрисида қарор қа-бул қилдилар. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТДА ЯНГИ КИНОСТУДИЯ

Ўзбекистон кино санъати янз бир ижодий ташкилотга эга бўл-ди. Ўзбекистон КП Марказий Ко-митети ва Ўзбекистон ССР Ми-нистрлар Советининг қарорига му-вофиқ илмий-оммабон, таълим ва ҳўжалик-хўжалик филмлари иш-лаб чиқаришнинг ташкил қилини-шини яхшилаш ҳамда уларнинг гўявий-бадий сифатини ошириш мақсадида илмий-оммабон ва ҳў-жаллик-хўжалик филмлар кино-студияси ташкил етилди. «Ўзбек-фильм»нинг ўз ижодини ҳўжаж-ди кино жанрига бағишлаган ре-жиссёрлари, операторлари ва бош-ча ҳодимлари янги студия коллективининг ядросини ташки-л етди. Студия кучли ишлаб чиқ-ариш базасига эга бўлади. (ЎзТАГ).

Қардош халқларнинг дўстлиги ва ҳамкорлиги асло бузилмайди

Катта Кремль саройида митинг

МОСКВА, 28 июнь. (ТАСС). Бугун Катта Кремль саройида Со-вет Иттифоқи халқлари билан Вьетнам Демократик Республика-си халқларининг дўстлик митинги бўлди. Бу митингда фабрикалар ва заводларнинг ишчи ва хизмат-чилари, Москва области дала-ларининг меҳнаткашлари, фан ва маданият ароборлари, СССР Қу-ролди Кўчаларининг вакилларидан икки мингдан кўпроқ киши тўп-ланди.

Вьетнам Демократик Респуб-ликаси ҳўкумат делегациясининг бошлиғи, бош министр, Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сибсий бюросининг аъзоси Ле-Тхай Нги, Вьетнам Демократик Республикаси Қослаини раиси-нинг Ўринбосари, министр Ле Ван Гиеп, Вьетнам Демократик Рес-публикасининг СССР даги элчиси Нгуен Ван Кинь СССР Олий Со-ветининг Вьетнам Демократик Республикаси ва Совет Иттифоқи давлат байроқлари билан безатил-ган мажлислар залига гўлдурдо қарсақлар остида кириб келадил-лар.

Вьетнамлик азиз меҳмонлар, Л. И. Брежнев, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, Е. А. Фурце-ва, Н. С. Хрущёв, Н. М. Швер-ник, П. Н. Поспелов, Г. И. Воро-нов Ўртоқлар президиумга чиқ-қандилар, митинг қатнашчилари уларни давомли, гўлдурдо қарсақ-лар билан кутиб олдилар.

Митингнинг меҳнаткашлар депу-тагари Москва шаҳар Совети ик-ромия комитетининг раиси Н. И. Бобровников очди. У қаҳрамон ва меҳнатсевар Вьетнам халқига ўз мамлакатини социалистик асосда қайта қўриш йўлида, социализм негизларини қўриш йўлида янги, ажойиб муваффақиятлар қилди.

«Работница» журналининг ре-дактори, Совет-Вьетнам дўстлиги мафияти правдасини раисининг Ўринбосари В. Е. Вавиланга сўз берилди. Социалистик дагернинг бошча мамлакатлари ўртасида бўлган наби, Совет Иттифоқи билан Вьетнам Демократик Рес-публикаси ўртасида ҳам, дейди у, гўла тенг ҳўқуқликлда ва ўзаро беғараз ерданлашшига асослан-ган дўстлик ва қардошлик муно-сабатлари ўрнатилди. Бу қардош-лик маффағларимиз ва мақсадла-

эга. Гул қўеишга интилганидек, бизнинг мамлакатларимизнинг ёш-лари ҳам, дейди Э. А. Логинава, тинчликка ва ер юзиде дўстлик бўлишига интиломоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Ми-нистрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущёв минбарга чиқди. Залда гўлдурдо овазия янгради. Ҳам-ма ўриндан турди. Совет ҳўку-матининг бошлиғи билан бирга шон-ли Вьетнам халқининг вакиллари-нини кўнқилдан табриклади.

Н. С. Хрущёв Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳўкумати номидан, бугун совет халқи номи-дан Вьетнам Демократик Респу-бликасининг ҳўкумат делегацияси-ни ва қардош Вьетнам халқини чин қўнқилдан табриклаб, буни-дан деди: Совет кишилари Вьетнам Демократик Республикасига жуда самимий ва дўстлик ҳислари бил-дан қараб келмоқдалар. Улар Вьетнам халқининг мустамлакачи-лик асоратига қарши, ўз озодли-дан беғаразлиги учун кўн йиллар-дан мери қилиб бораётган фидо-рона курашига ҳаммаша ҳайрхо-лик қилиб келилди.

(Охири тўртинчи бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР АДАБИЁТ ВА САНЪАТ ХОДИМЛАРИГА ФАХРИЙ УНВОНЛАР БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Адабиёт ва санъатни ривожлан-тириш ишидаги катта хизматлари учун қўнқилларга фахрий унво-нлар берилиши:

«ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ АРТИСТИ» УНВОНИ

1. Аъзамов Ғанига — Ҳамза но-мидаги Давлат академик театри-нинг артисти.
2. Раҳмонов Собира — А. На-воий номидаги Наманган драма театрининг артисти.

«ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ РАССОМИ» УНВОНИ

1. Аҳмедов Раҳима — рассом.

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ ҚўРСАТГАН САНЪАТ АРВОБИ» УНВОНИ

1. Юдаков Сулаймон Алексан-дровичга — композитор.

«ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ ҚўРСАТГАН АРТИСТ» УНВОНИ

1. Алиев Саидга — Ўзбек Дав-лат филармонияси оркестрининг дирижери.
2. Гиззатур Нохим Хаймовичга — Муқимий номидаги музикали драма ва комедия театрининг бош режиссери.
3. Мадалиев Зуннуига — М. Горький номидаги Фарғона об-ласт музикали драма театрининг артисти.
4. Мартишевская Мелания Фе-доровнага — А. Навоий номидаги Давлат академик опера ва балет театрининг солисти.
5. Хачатуров-Таризиан Николай Григорьевичга — М. Горький но-мидаги давлат рус драма театри-нинг артисти.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг Ўринбосари И. БАВКОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. САХИБОВЕВ.

Тошкент шаҳри
1961 йил 29 июнь.

ТЕАТР ВА ЗАМОНАВИЙЛИК

Республика ёзувчилар, рассом-лар ва композиторлар ижодий со-ҳаларининг Ўзбекистон ССР Ма-даният министрлиги билан бирга-ликда ўтказилган ҳамда драматур-гияда ва театрда замонавийлик проблемаларини муҳокама қилган қўшма пленуми 29 июнда ўз иш-ни гоммолда. Ижодий дискуссия-да Москва, Тошкент, Нукус ҳамда республиканинг бошқа шаҳарлари адиблари, артистлари, рассомлари, музикачилари қатнашдилар.

Пленумда Ўзбекистон КП Мар-казий Комитетининг биринчи се-кретари Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади.

Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, Совет Ити-фоқи Коммунистик партияси Мар-казий Комитетининг Биринчи се-кретари Н. С. Хрущёвга яқинлик билан табрикнома қабул қилдилар. (ЎзТАГ).

(Пленум ҳақидаги батафсил ҳисобот газетанинг келгуси сониде эълон қилинади).

МАККАЖЎХОРИ — МҮЛ - КҮЛЧИЛИК МАНБАИ

Суратда: Қорақалпоғистоннинг маккажўхориқор машъали Мадраим Жуманазаров маккажўхори ланкада.

И. Глауберзон фотоси.

ҚУРУҚ ГАП БИЛАН ИШ БИТМАЙДИ

Ленин номи колхоз раҳбарлари билан суҳбатлашганда, бу йилги дала ишлари ҳар ҳафтадан ҳам яхши боришти, айниқса, маккажўхори катта эътибор берилди, деган ишонч ҳосил қиласиз. Аммо ҳақиқий аҳвол билан танишганда, бунинг бутунлай тескаричилиги кўрилади. Колхозда 10 июнга қадар 221 гектар ерга маккажўхори экилиши лозим эди. Амалда эса фақат 133 гектарга экилган, холос. Свояда қараганда ҳамма майдондаги маккажўхори бир текис униб чиққан ва парвариш сифатли олиб борилади. Аҳвол эса, своянинг ҳавойи эканлигини кўрсатади.

Колхознинг Аҳмад Юсупов бошлиқ бригадасида 100 гектарга экилган маккажўхорида 25 гектари яхши униб чиқмаган, унгаларнинг ривожини паст. Экиндан свояни ўт кўп. Махмуд Жониевнинг бригадасида эса маккажўхори униб чиқмади, на ўтга солинган ва на култивация қилинган.

Колхоз раиси Қуръонов, партия ташкилотининг секретари Султонов ўртоқлар аҳволни тузатиш чораларини кўриш ўрнига, «ҳамма иш жойида» деб ўзларини ўзлари алдаб юришибди.

Хўш, Хева район партия комитети ва район ижрокоми раҳбарлари колхоздаги бу аҳволдан хабардорлар, деган савол тўғрисида.

Ҳа, ҳабардорлар, район бюросида бу масала бир неча марта муҳомаа этилиб, Фрунзе номи, Энгельс номи, Калинин номи ва Оржоникидзе номи колхоз раҳбарларининг маккажўхори экиш ва парвариш ишлари юзасидан ҳисоб-ҳисоблари ешитилди ва уларга қарор топирилди берилди.

Бироқ, бу қарорларнинг ижроси текширилмади. Натижада район бўйича 1500 гектардаги маккажўхори ва оқсўхоридадан учдан икки қисми яхши ўсмаяпти. Оржоникидзе номи, Саердов номи ва «Октябрь 40 йиллиги» колхозларида маккажўхори янага қилинмагани устига бостириб сугорилмоқда.

Район бўйича биринчи култивация атиги 852 гектар ерда, иккинчи култивация эса 154 гектар ерда ўтказилган.

Иш шу аллозда давом этадиган бўлса, район бўйича 35 минг тонна силос ва неча тонналаб маккажўхори дони олиш тўғрисидаги мажбуриятнинг бажарилиши ҳавф остида қолиши турган гап.

Х. ИКРОМОВ,
С. ИБРОХИМОВ.

«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбирлари.

Қорақалпоғистон АССР қишлоқ хўжалик илмий-текшириш институти 400 гектар майдонда дургай маккажўхори етиштирмоқда. Келгуси йил баҳорида автоном республиканинг ҳамма хўжаликлари серҳосил маккажўхори уруғи билан таъминланади. Суратда: институт агрономи Каржаубой Нурлибоев маккажўхори плантациясида.

Н. Давқорев фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

Замонавий
КАХРАМОН
ЛАДДИ

Маккажўхори ҳақида гап очинг, унинг таърифини Мадраимдан эшитинг. Мен Мадраимни танийман, унинг номини газета-ларда кўп ўқиганман, меҳнатда кўрсатган қаҳрамонликларидан ҳам хабарим бор.

Колхоз ҳисоботи дафтарида қайди қилинишича, у ўн йилда 200 тонна пахта терибди. Звенога бошлиқ қилган йили ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта қирмони кўтариб, автоном республика шароитида ҳосилдорлигини ошириш учун битмас-туғамас имкониятлар борлигини амалда исбот этган қарнобонбонлардан бири ҳам шу йилги бўлди.

Аммо ҳамма масола орасида унинг энг яхши қўлгани маккажўхориқорлик. Мадраим «дала маликаси» ҳақида гапираркан, кузлари қайнаб, тўқилганини кетди.

Йилда Қорақалпоғистон Автоном республикаси ботаникада Мадраим билан учрашиб қолдик. Маккажўхори ҳақида гап очилди. — 1961 йил маккажўхориқорлик йили бўлди. — деди у қувонч билан. — Бундай де-йишимнинг босиси бор. Баҳор эрта келди, ёғингарчилик кўп бўлди. Бу маккажўхори учун жуда қўлай шароит.

Имконият борми, ундан самарали фойдалан! Бугуннинг талаби шу. Биз маккажўхори майдонини анча кенгайтирдик, уруғини энг яхши агротехника муддатида экидик. Ҳозир шароитимизга мослашган ва яхши ҳосил берадиган «ВНР-156» дургай нави билан парвариш қилияман. Суръат ва сифатини шулай олиб бораверсак, гектаридан 1700 центнер кўнпо, 60 центнер дон олиш, ўз хўжалигимизнинг эҳтисоти эмас, балки, қўшни колхозларини ҳам дургай маккажўхори уруғи билан таъминлаш ҳақидаги социалистик мажбуриятимизни сўзсиз бажарамиз.

У бизга маккажўхори пайкалларини кўрсатди. Пайкаллардаги маккажўхори туллари денгиз сувидак чайқалиб, тўқилганини тўрибди. Ҳар тўп пая икки-учта сўта чиқарган. Қалин, кўм-кўк барглари бир-бирига киришиб кетган.

— Маккажўхорининг бўйи қанча бори? — сўрадик бригадирдан. — Ўртача 2-2,2 метр. — Яна неча метр ўсади? — Бир ярим, икки метр ўсиши керак, ҳозир ҳар кунни эмас, ҳар соатда бўйига бўй қўшилипти. — Парвариши қандай?

МАШЪАЛ МАККАЖЎХОРИҚОР ҲИКОЯСИ

— Икки марта комплекс парвариш қилдик. Гектарига 200 килограмм асот ва 200 килограмм фосфорни 6 тоннадан гўнга араштириб солидик. Култивация узунлиги ва қўдалангига ўтказилди. Бегона ўтин тугатдик. Маккажўхори пайкалларини ораб бораемиз, Мадраим ҳамон бу ўсимлиқнинг хусусиятларини таърифлашда давом этади.

— Маккажўхори қурғоқчиликка чидамли бўлади. Чуқур култивация қилиб, тез-тез сугориб, озик-лангирини турли, ундан олинган ҳосилни ҳеч жойга сугириб бўлмайди. Қишлоқ хўжалик зараркундалари ҳадеганда унга ёқмайди, олмайди. Аммо, шундай экан деб гафлатда қолмаслик керак. Маккажўхори — яхши эътибор берган хўжаликлар тез бойиб кетади, гўшг, ёр, сўт сароб бўлади. Мен сизларга бир «сири»ни айтая: маккажўхори донига тўйган товуқ кунига янгиимасам икки марта тухум қилади.

Баъзи кишилар ҳали ҳам бу қимматли эканлигини қадрига етмапти. Барийор, улар бугунги, эртаси маккажўхорининг қадриятини тўғрилади. Ўшаман «Сизнинг илтифотиңгиз ҳақида қилмаган эканмизда» деб пўшай болади. Мен ҳам дастлаб: ҳар йили 25 минг килограммдан пахта териб юрган одам энди маккажўхорида ишлайманми? деган эдим.

АРЗОН СИЛОС

ПАХТАҚОР, («Қизил Ўзбекистон» мухбири), «Коммунизм» колхозининг Ж. Шониев бошлиқ иттифодашлари билан бригадасининг маккажўхори қўққолини ўришга келиб қолди. Бригада аъзолари маккажўхорининг турткини култивациясини таломалашди. Меҳнаткорлар энди култиваторларга махсус тиркачлар ўрнатиб ишламоқдалар.

Экин саратон суви билан қондириб сугорилмоқда, маккажўхорилад одам бўйдон ошиб кетди. Гектаридан 1000 центнер кўнпо олиш мўл жиламоқдалар.

Бригада 45 гектар майдонда жўхори аралаш беда эккан. Бу ернинг ҳар гектаридан 1200 центнер силосбор қўқат етиштирилади. Ҳар центнер силосини таннархи 13-14 тийинча тўғри келади.

Колхозчилар мўл ва арзон озуқа етиштириш учун меҳнат унмдорлигини тобора оширмоқдалар.

200 ТОННА СИЛОС ТАЙЁР

ШҲҲҲ. «Октябрь 30 йиллиги» колхозининг биринчи маккажўхориқорлик бригадасида ҳосил мўл бўлди. Ҳозир думбўл сўтали маккажўхори поясидан силос бостириш қизғин бориқда. Қисқа вақт ичига 200 тоннага яқин кўнпо силосхоналарга жойлаштирилади.

Б. Холбоев.

Барча партия, совет ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари, колхозчилар, совхозларнинг ходимлари шуни яхши тушуниб олишлари керакки, маккажўхори бўлмаса, чорвачиликни юксалтиришимиз жуда қийин бўлади. Шу сабабли маккажўхори етиштиришнинг аҳамиятини яна бир марта зўр куч билан ўқитиб ўтмоқчиман. Маккажўхори экишни ҳамма жойда ўзлаштирмасдан, бу экиннинг хусусиятларини яхши ўрганиб олмасдан туриб, чорвачиликни ривожлантириш соҳасида қўйилган вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиб бўлмайди.

Н. С. ХРУШЧЕВ.

ши билан банд, деб бу муҳим экинни бутунлай унутиб қўйган. Кўпчилик колхозларда ана шундай қайфият мавжудлиги натижасида районда маккажўхори экиш плани энди 65,6 процент бажарилди. Районнинг Олот зонасидаги «Шарқ юлдузи», «Ленинград», Ленин номи, Калинин номи колхозларининг маккажўхори экинлари сўв бормайди. Шўржик Эшмак масивига жойлаштирилган. Экинни сугориш у ёқда турган, ана шу колхозларнинг ўзлаштирган участкаларига суи оқизадиған Тайғир ариғи ҳали қазилган ҳам йў.

Ленин номи колхозининг шу массивида 70 гектар маккажўхорини экилгандан кейин 45 қўн қаровсиз қолдирилган. Олдий усулда экилган қўнчилик майдонларда унғ чиққан маккажўхори қўндалангига қирилмаган ва узунлиги 10 метр бўлиб қилинмаган. Маккажўхорини бегона ўтлар босиб кетган, сувсизликдан қорқиб қолган. Колхоз раиси Абдураҳмон Ражабов, бош агроном Нормурод Панжиев ўртоқлар маккажўхори бригадасини номигагина тўзиб, унга трактор, ички кучи ва ўтга ажратиб бермаганлар. «Ленинград» колхозининг маккажўхори участкасида Сафар Бенимов деган кишини уратиб қолди.

У қоронғулик қилар экан, Қоронғулик гапига қараганда апрель ойининг бошидан бери бу ерда колхоз раҳбарлари келмаганлар. Раис Тўра Хантов маккажўхорининг қандай аҳволда эканлигини билмайди. Экинларга мол қўйиб юборилган. Бундай фактларни бошқа колхозларда ҳам учратдик.

Районда маккажўхори қатор ораларини ишлаш, ўтлаш ва сугориш юзасидан тузилган графиклар ғўғозда қолиб кетяпти. Экинлар ва уруғ униб чиққан жойларнинг бир қисми ҳозиргача култивация қилинмаган. Сугориш 50 процент ҳам бўлган. 1700 гектар маккажўхори экилган эди 9 гектари қолган.

Аҳвол шу қилиб қорва бостириш пилик ем-хашорети етиштиришнинг сарфлари юқори. М. Остонов етиштирилган қўн қарорлар ваъдалар беришлар кунг, га орали амалга ўйлаб кўрмайди.

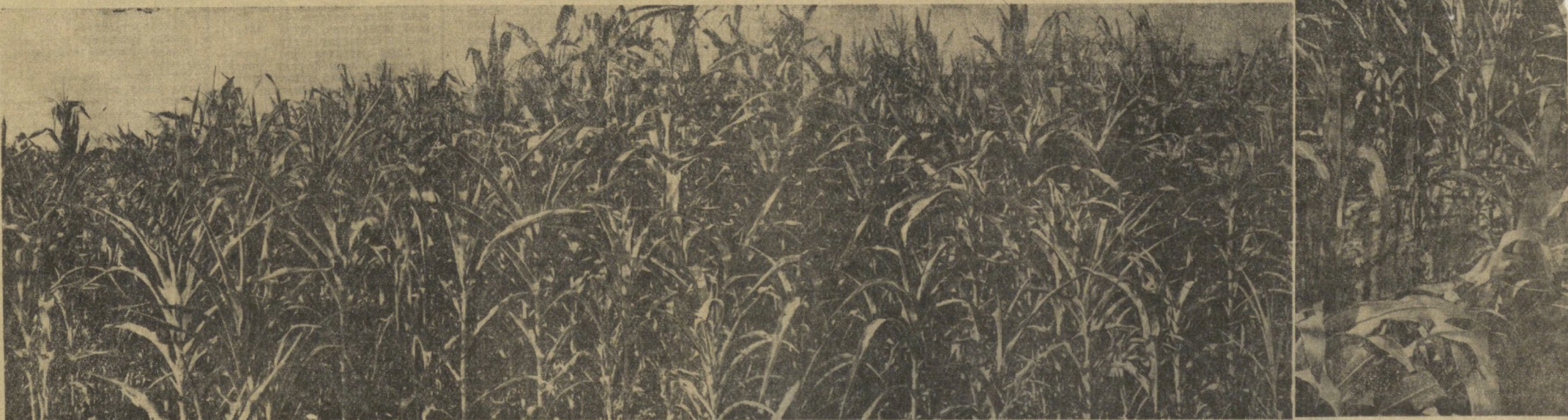
«Қизил Ўзбекистон»

Силосни қачон бостиришлар? — 15 июль кунин дастлабки 100 тонна сўтали маккажўхори синасхонага ташланади.

— Бу йил колхоз бўйича қанча силос бостирилади? — План 12 минг тонна, менинча 15 минг тоннага етказас керак. Шунга яраша ҳосил бор.

Қорақалпоғистон Автоном республикасининг машъали — Тўртқўл районидagi «Қизил Ўзбекистон» колхозининг бригада бошлиғи Мадраим Жуманазаров маккажўхоридан тақдор ҳосил етиштириш соҳасида олиб бораётган ишлари ва кўраётган таралуду ҳақида батафсил ҳикоя қилиб берди. Биз КПСС XXII съезди шарафига олган социалистик мажбуриятини бажаришда унга янги муваффақиятлар тилаб қайраладик.

М. НАЗАРОВ.
«Қизил Ўзбекистон»нинг махсус мухбири.

Суратларда қўриб турганингиз — Тошкент области, Юқори Чирчик районидagi Свердлов номи колхоз далаларида етиштириладиган маккажўхоридир. Мана, Александр ва Ни бошлиқ бригада участкаларидаги «дала маликаси». Бригада аъзолари 43 гектар ерининг ҳар гектаридан 2 минг центнердан кўнпо, 35 гектар ерининг ҳар гектаридан 60 центнердан дон етиштириш мажбуриятини олганлар. СУРАТДА: Александр НИ ва участка агрономи ХАН УН-СЕК бўйи 5 метрга етай деб қолган маккажўхорининг силосбор бўлган, бўлмаганлигини текширмоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

